RO: Moştenirea simplă şi multiplă

EN: Simple and multiple inheritance

Objective:

- Înțelegerea teoretică a noțiunii de moștenire simplă în limbajul C++; implementarea practică a diferitelor tipuri de moștenire simplă;
- Utilizarea facilităților moștenirii multiple;

Objectives:

- Theoretical understanding of the simple C++ inheritance; practical implementation of different simple inheritance types;
- Using the multiple inheritance facilities;

Rezumat:

Moștenirea este un principiu al programării obiectuale care recomandă crearea de modele abstracte (clase de bază), care ulterior sunt concretizate (clase derivate) în funcție de problema specifică pe care o avem de rezolvat.

Aceasta duce la crearea unei ierarhii de clase și implicit la reutilizarea codului, la multe dintre probleme soluția fiind doar o particularizare a unor soluții deja existente.

Ideea principala în cadrul moștenirii este aceea că orice *clasă derivată* dintr-o *clasă de bază* "moștenește" toate atributele permise ale acesteia din urmă.

În procesul de moștenire, putem restricționa accesul la componentele clasei de bază sau putem modifica specificatorii de vizibilitate ai membrilor clasei, din punctul de vedere al clasei derivate:

	Moștenirea		
Clasa de bază	private	public	protected
Membru "private"	inaccesibil	inaccesibil	inaccesibil
Membru "public"	private	public	protected
Membru "protected"	private	protected	protected

În cazul *moștenirii multiple* o clasă poate să mostenească două sau mai multe clase de bază. Sintaxa generală de specificare a acestui tip de moștenire este următoarea:

```
class Nume_clasa_derivata : modificator_de_acces1 Nume_clasa1_baza, modificator_de_acces2 Nume_clasa2_baza [, modificator_de_acces Nume_clasaN_baza]{...};
```

Dacă o clasă este derivată din mai multe clase de bază, constructorii acestora sunt apelați în ordinea derivării, iar destructorii sunt apelați în ordinea inversă derivării.

Exemple:

```
int getI() {
                 return i;
        int getJ() {
                 return j;
};//Baza class
class Derivata: public Baza {
public:
        int inmulteste( ) {
                 return (i * j);
                                // corect, i si j raman protected
};//Derivata class
#include <iostream>
using namespace std;
#include "Baza_deriv.h"
int main( ) {
        Derivata obiect_derivat;
cout << " \ Nalori\ atribute\ (nedefinite):\ i,\ j:\ " << object\_derivat.getI(\ ) << ",\ " <<
obiect_derivat.getJ( ) << endl;</pre>
                                  // gresit, i este protected nu public
        //obiect_derivat.i = 5;
        obiect_derivat.setI(5); //setI() e public din Baza
        obiect_derivat.setJ(17); // setJ( ) e public din Baza
cout << "\n Valori atribute (din Baza): i, j: " << object_derivat.getI() << ", " <<
obiect_derivat.getJ( ) << endl;</pre>
cout << "\n Produsul este: " << obiect_derivat.inmulteste( );//din Derivat
        } //main
//*****************************
//2. Exemplu de mostenire de tip "protected"
//Baza_deriv.h
class Baza {
        int x;
protected:
        int y;
public:
        int z;
        Baza(int x = 0, int y = 0) {
                 this -> x = x;
                 this -> y = y;
        }//Baza
        int getX( ) {
                 return x;
        void setX (int a) {
                 x=a;
        int getY() {
                 return y;
        };//Baza class
class Derivata: protected Baza {
public:
        void do_this( ) {
                 cout << "\n -----";
                 //cout << "\n Valoarea variabilei private x: " << x << endl;//ramasa private
```

```
cout << "\n Valoarea variabilei private x: "<< getX( )<< endl;//cu getX( ) public,0
         cout << " \  \  \, | Valoarea\ variabilei\ protected\ y: " << y << endl; //\ protected,\ 0
         cout << " \ Naloarea\ variabilei\ z: " << z << endl; // devenita\ protected,\ nedefinita
         setX(5); cout << "x=" << getX() << endl;//corect, getX/setX() devin protected
         y = 7; cout << "y=" << y << endl;//corect, y ramane protected"
         z = 9; cout << "z=" << z << endl;// <math>corect, z devine protected
         }//do_this
};//Derivata class
#include <iostream>
using namespace std;
#include "Baza_deriv.h"
int main( ) {
        int x, y;
         cout << " \setminus n \ x = "; cin >> x;
         cout << " \setminus n \ y = "; cin >> y;
         Baza \ ob1(x, y);
         Derivata ob2;//se apeleaza intai constructorul din clasa de baza cu x si y implicit =0
cout << "\n -Din clasa de baza-\nValoarea variabilei private x: " << ob1.getX( ) << "\nValoarea
variabilei protected y: " << ob1.getY( ) << endl;
//cout << "\n -Din clasa derivata-\n Valoarea variabilei private x: " << ob2.getX( )<< "\nValoarea
variabilei protected y: " << ob2.getY( ) << endl;//getX( ) si getY( ) au devenit protected la ob2
         ob2.do_this();//e public in derivata si accesibil
}//main
//**************************
// 3. Exemplu de mostenire de tip "private"
//Baza deriv.h
class Baza {
protected: int a, b;
public:
         Baza() \{ a = 1, b = 1; \}
         void setA(int a) {
                 this->a = a;
         void setB(int b) {
                 this -> b = b;
         int getA() {
                 return a;
         int getB() {
                 return b;
        int aduna( ) {
                 return a + b;
         int scade( ) {
                 return a - b;
};
class Derivata: private Baza
public:
         int inmulteste() {
                 return a * b;
};
```

```
#include <iostream>
using namespace std;
#include "Baza_deriv.h"
int main( )
         Baza obiect_baza;
         cout << "\nAfis din baza (val. initiale): " << obiect_baza.getA( ) << " " <<
obiect\_baza.getB() << \n';
         cout << "\nSuma este (cu val. initiale, baza) = " << obiect baza.aduna(); // corect aduna()
e public
         cout << "\nDiferenta este (cu val. initiale, baza) = " << obiect_baza.scade( );</pre>
//corect scade( ) e public
         obiect_baza.setA(2);
         obiect_baza.setB(3);
cout << "\nAfis din \ baza \ (modificat): " << obiect\_baza.getA(\ ) << " \ " << obiect\_baza.getB(\ ) << '\n';
cout << "\nSuma/Diferenta dupa setare= " << obiect_baza.aduna( ) << "/"<<
obiect_baza.scade( )<<'\n';
         Derivata obiect_derivat;
cout << "\nProdusul este (din derivat cu val. initiale) = " << obiect_derivat.inmulteste() << \\n';
// corect val. implicite
//cout << "\nSuma este (din derivat cu val. initiale, baza) = " << obiect_derivat.aduna(); // incorect
aduna() devine private
         //obiect_derivat.scade( ); // eroare, scade( ) devine private
}
//************************
//4. Mostenirea multipla
//Baza12_deriv.h
class Baza1 {
protected:
         int x;
public:
         int getX( ) {
                 return x; }
         void\ arata() \{ cout << "Din\ Baza1: x = " << x << endl; \}
};//Baza1 class
class Baza2 {
protected:
         int y;
public:
         int getY() {
                 return y; }
         void\ arata(\ )\ \{\ cout<<\ ''\ Din\ Baza2:\ y=\ ''<<\ y<<\ endl;\ \}
};//Baza2 class
class Derivata: public Baza1, public Baza2 {
public:
         void setX(int i) \{ x = i; \}
         void setY(int j) \{ y = j; \}
         void arata( ) {
                 cout << " \nDin Derivata: \n";
                 Baza1::arata();
                 Baza2::arata( );
}; //Derivata class
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
#include "Baza12_deriv.h"
int main( ) {
        Derivata obiect_derivat;
        obiect\_derivat.set X (100); \ obiect\_derivat.set Y (200);
cout << "B1: valoarea lui x este: " << obiect_derivat.getX( ) << endl;//Baza1
cout << "B2: valoarea \ lui \ y \ este: " << obiect\_derivat.getY(\ ) << endl;//Baza2
        obiect_derivat.arata();//from Derivata class
        }//main
//5. Constructori in mostenire
// Baza deriv.h
class Base
protected:
        int m_no;
public:
        Base(int\ no=0):\ m\_no(no)
        int getM_no( ) const { return m_no; }
class Derived: public Base
protected:
        double m_cost;
public:
Derived(double cost = 0, int no = 0): Base(no), m_cost(cost) { }
//Call Base(int) constructor with value no
        double getM_Cost() const { return m_cost; }
        double multiplyNoCost( ) { return m_no * m_cost;}
};
#include <iostream>
#include "Baza_deriv.h"
int main( )
Derived derived(1.3, 15); // use Derived(double, int) constructor
std::cout << "No:" << derived.getM_no() << \n'; \\ std::cout << "Cost:" << derived.getM_Cost() << \n';
std::cout << "Total\_Cost:" << derived.multiplyNoCost() << '\n';
        return 0;
//6. Forme geometrice – referitor problema 6
    a) Varianta fara mostenire
//Shape_Circle.h
class Shape
        char name[dim];
        int r;
public:
        Shape(char* s, int l){
                 strcpy(name, s);
                 r = l;
        char* getName( ){
```

```
return name;
         double areaCircle( )const {
                 return (double)pi * r * r;
         double perCircle( )const {
                 return (double)2 * pi * r;
};//Shape_Circle
//Shape_Circle_Square.h
class Shape
         char name[dim];
         int r;
         int s;
public:
         Shape(char* str, int l, int n){
                 strcpy_s(name, str);
                 r = l;
                 s = n;
         char* getName( ){
                 return name;
         double areaCircle( )const {
                 return\ (double)pi*r*r;
         double perCircle( )const {
                 return (double) 2 * pi * r;
         double areaSquare( )const{
                 return (double)s * s;
         double perSquare( )const {
                 return 4 * s;
};//Shape_Circle_Square
//...
//main()
#define _CRT_SECURE_NO_WARNINGS
#include <iostream>
using namespace std;
const int dim = 30;
const double pi = 3.14;
#include "Shape_Circle.h"
//#include "Shape_Circle_Square.h"
//#include "Shape_Circle_Square_Rectangle.h"
//...
int main( ) {
        int r;
        //int l;
//...
         char s[dim];
                 cout << "\nRead the name of the shape: ";</pre>
                 cin >> s;
```

```
cout << "\nSpecify the Circle radius: ";</pre>
                           cin >> r;
                           //cout << "\nSpecify the Square side: ";
                           //cin >> l;
                           //Shape sh(s, r, l);
                           Shape sh(s, r);
                           cout << "\nShape Name: " << sh.getName( );</pre>
                           cout << "\nCircle Perimeter: " << sh.perCircle( );</pre>
                           cout << "\nCircle Area: " << sh.areaCircle();</pre>
                           //cout << "\nSquare Perimeter: " << sh.perSquare();
                           //cout << "\nSquare Area: " << sh.areaSquare( );
         }//main
    b) Varianta cu mostenire
//Shape.h
class Shape
{
         char name[dim];
public:
         Shape(char*s) {
                  strcpy(name, s);
         char* getName( ){
                  return name;
};
//Circle.h
class Circle :public Shape
         int r;
public:
         Circle(char*s, int l) : Shape(s), r(l)
         double area( )const {
                  return pi * r * r;
         double per()const {
                  return\ 2*pi*r;
};
//Square.h
class Square :public Shape
         int s;
public:
         Square(char*n, int l) : Shape(n), s(l)
         double area()const {
                  return (double)s * s;
         double per()const {
                  return 4. * s;
};
//Rectangle.h
class Rectangle :public Shape
```

```
int w, h;
public:
         Rectangle(char* s, int m, int l) : Shape(s), w(m), h(l) { }
         double area()const {
                 return (double) w * h;
         double per( )const {
                 return 2. * (w + h);
};
//main
#define _CRT_SECURE_NO_WARNINGS
#include <iostream>
using namespace std;
const int dim = 30;
const double pi = 3.14;
#include "Shape.h"
#include "Rectangle.h"
#include "Circle.h"
#include "Square.h"
int main( ) {
         int a, b, r, n;
         char s[dim];
         cout << "How many shapes do you want to process?";
         cin >> n;
        for (int i = 0; i < n; i++) {
                 cin >> s;
                  if(\_stricmp(s, "circle") == 0) {
                          cout << "\nNow specify the radius: ";</pre>
                          cin >> r;
                          Circle c(s, r);
                          cout << " \backslash nName: " << c.getName();
                          cout << " \backslash nPerimeter: " << c.per();
                          cout << " \  \  \, | \  \  \, | \  \  \, | \  \  \, | << c.area();
                 else\ if(\_stricmp(s, "square") == 0)
                          cout << "\nNow specify the side: ";
                          cin >> r;
                          Square x(s, r);
                          cout << "\nName: " << x.getName();
                          cout << "\nPerimeter:" << x.per();
                          cout << "\nArea: " << x.area();
                 else\ if\ (\_stricmp(s,\ "rectangle") == 0)
                          cout << "\nSpecify the length: ";
                          cin >> a;
                          cout << "\nSpecify the width:";
                          cin >> b;
                          Rectangle d(s, a, b);
                          cout << "\nName:" << d.getName();
                          cout << " \ nPerimeter: " << d.per();
                          cout << "\nArea: " << d.area();
                  }
```

```
else

cout << "\nInvalid shape.";
}//main
```

Teme:

- 1. Implementați programul prezentat în exemplul 3 și examinați eventualele erori date la compilare daca exista prin eliminarea comentariilor. Modificați programul astfel încât să se poată accesa din funcția *main()*, prin intermediul obiectului *obiect_derivat*, și metodele *aduna()* și *scade()* din clasa de baza pastrand mostenirea de tip *private*.
- 2. Folosind modelul claselor de la mostenirea publica, implementați două clase, astfel:
  - clasa de bază contine metode pentru:
    - -codarea unui sir de caractere (printr-un algoritm oarecare)
    - => public;
    - -afișarea șirului original și a celui rezultat din transformare
    - = > public;
  - clasa derivata contine o metoda pentru:
    - -scrirea rezultatului codării într-un fișier, la sfârșitul acestuia.

Fiecare inregistrare are forma: nr_inregistrare: şir_codat;

Accesul la metodele ambelor clase se face prin intermediul unui obiect rezultat prin instanțierea clasei derivate. Programul care folosește clasele citește un șir de caractere de la tastatură și apoi, în funcție de opțiunea utilizatorului, afișează rezultatul codării sau îl scrie în fișier.

- 3. Să se implementeze o clasă de bază cu două atribute *protected* de tip întreg care conține o metoda mutator pentru fiecare atribut al clasei, parametri metodelor fiind preluati in *main()* de la tastatura și metode accesor pentru fiecare atribut care returneaza atributul specific. Să se scrie o a doua clasă, derivată din aceasta, care implementează operațiile matematice elementare: +, -, *, / asupra atributelor din clasa de bază, rezultatele fiind returnate de metode. Să se scrie o a III-a clasă, derivată din cea de-a doua, care implementează în plus o metoda pentru extragerea rădăcinii pătrate dintr-un număr (*mul*, rezultat al operatiei * din prima clasa derivata) și de ridicare la putere (atât *baza* (*plus*, rezultat al operatiei + din prima clasa derivata) cât și *puterea* (*minus*, rezultat al operatiei din prima clasa derivata) sunt trimiși ca parametri). Verificati apelul metodelor considerand obiecte la diferite ierarhii.
- 4. Definiți o clasă numita *Triangle* care are 3 atribute protected pentru laturi si o metoda care calculează perimetrul unui triunghi ale cărui laturi sunt citite de la tastatura (folosite de un constructor adecvat) și apoi o clasă derivata in mod public din *Triangle, Triangle_extended*, care în plus, calculează și aria triunghiului. Folosind obiecte din cele doua clase apelati metodele specifice. Verificati inainte de instantiere posibilitatea definirii unui triunghi.
- 5. Adaugați în clasa derivată din exemplul anterior o metodă care calculează înalțimea triunghiului. Apelati metoda folosind un obiect adecvat.
- 6. Definiți o clasă numită *Forme* care defineste o figura geometrica cu un *nume* ca si atribut de tip pointer la un sir de caractere. Clasa va contine un constructor fara parametrii, unul cu parametrii, copy constructor si se va supraincarca operatorul de asignare. Clasa va avea si o metoda getter si un destructor. Derivati in mod public o clasa *Cerc* care adauga un atribut de tip *int* pentru raza si constructori adecvati considerand si atributele (*nume*, *raza*) si o metoda getter pentru raza si alte metode care calculeaza aria si perimetrul cercului de raza *r*, valoare introdusa in *main()* de la tastatura. Similar definiti o clasa *Patrat* si *Dreptunghi* care permit determinarea ariei si perimetrului obiectelor specifice. Instantiati obiecte din clasele derivate si afisati aria si perimetrul obiectelor. Datele specifice vor fi introduse de la tastatura. Definiti un obiect de tip *Cerc* cu parametrii care sa il copiati intr-un nou obiect la care sa ii afisati atributele. Definiti un obiect de tip *Patrat* cu parametrii si altul fara parametrii. Asignati celui fara parametrii obiectul instantiat cu parametrii si afisati atributele.
- 7. Considerați o clasa de baza *Cerc* definita printr-un atribut protected *raza*, care are un constructor cu parametrii si o metoda care determina aria cercului. Considerați o alta clasa de baza *Patrat* cu un atribut protected *latura* similar clasei *Cerc*. Derivați un mod public clasa *CercPatrat* care are un constructor ce apelează constructorii claselor de baza si o metoda care verifica daca pătratul de latura *l* poate fi inclus in cercul de raza *r*. De asemenea clasa derivata determina si perimetrul celor doua figuri geometrice. Instanțiați un obiect din clasa derivata (datele introduse de la tastatura), determinați aria si perimetrul cercului si al pătratului. Afișați daca pătratul cu latura introdusa poate fi inclus in cercul de raza specificat.

8. Considerați clasa *Fractie* care are doua atribute întregi protected *a* si *b* pentru numărător si numitor, doua metode de tip *set()* respectiv *get()* pentru fiecare din atributele clasei. Declarați o metoda publica *simplifica()* care simplifica un obiect *Fractie*. Definiti un constructor explicit fara parametri care initializeaza *a* cu 0 si *b* cu 1, si un constructor explicit cu doi parametri care va putea fi apelat daca se verifica posibilitatea definirii unei fractii (*b*!=0). Supraîncărcați operatorii de adunare, scadere, inmultire si impartire (+,-,*,/) a fracțiilor folosind metode membre care si simplifica daca e cazul rezultatele obtinute, apeland metoda *simplifica()* din clasa. Definiți o clasa *Fractie_ext* derivata *public* din *Fractie*, care va avea un constructor cu parametrii (ce apelează constructorul din clasa de baza). Supraîncărcați operatorii de incrementare si decrementare prefixați care aduna/scade valoarea *1* la un obiect de tip *Fractie ext* cu metode membre.

Instanțiați doua obiecte de tip *Fractie* fără parametrii. Setați atributele obiectelor cu date citite de la tastatura. Afișați atributele inițiale ale obiectelor si noile atribute definite. Efectuați operațiile implementate prin metodele membre, inițializând alte 4 obiecte cu rezultatele obținute. Simplificați si afișați rezultatele. Instanțiați doua obiecte de tip *Fractie_ext* cu date citite de la tastatura. Efectuați operațiile disponibile clasei, asignând rezultatele obținute la alte obiecte *Fracti ext*. Simplificati si afisati rezultatele.

Homework:

- 1. Implement the program presented in the third example and examine the compilation errors if are by eliminating the existing comments? Modify the program so the object *object_derivat* will be able to access the *aduna()* and *scade()* methods, from the *main()* function keeping the *private* inheritance.
- 2. Using the classes from public inheritance example, implement 2 classes with the following requests:
  - the base class has the methods for:
    - coding an array of characters (using a user-defined algorithm)
    - => public;
    - displaying the original and the coded array
    - => public;
  - the derived class has a method for:
    - appending the coded array at the end of a previously created text file.

Each record respects the format: record_number: coded_array;

The methods located in both classes are accessed using an instance of the derived class. The program that uses the classes reads from the keyboard an array of characters and allows the user to choose whether the input will be coded or will be appended at the end of the text file.

- 3. Implement a class that has 2 protected integer variables, that contains a setter and getter methods for each attribute. Write a second class that inherits the first defined class and implements the elementary arithmetic operations (+, -, *, /) applied on the variables mentioned above the results being returned by methods. Write a third class derived from the second one that implements the methods for calculating the *square root* of a number (*mul* result obtained by the previous derived class) received as parameter, and for raising a numeric value to a certain power (the *base* (*plus*, result obtained by the previous derived class) and the *power* (*minus*, result obtained by the previous derived class) are sent to the method as parameters). Verify the methods's calling using objects at different hierchies levels.
- 4. Define a class called *Triangle* with 3 attributes for the triangle sides that has a method that calculates the perimeter of the triangle with the sides introduced from the KB. Another class, *Triangle_extended*, is derived in public mode from *Triangle* and defines a method for calculating the triangle's area. Using objects from both classes call the allowed methods. Verify before to instantiate the objects the possibility to define a *Triangle* object.
- 5. Extend the second class with a method that can compute the triangle's height. Call the method using an adequate object.
- 6. Define a class *Shape* that defines a shape with a *name* attribute as a pointer to character string. The class will contain a constructor without parameters, one with parameters, copy constructor and the assign operator will be overloaded. The class will also have a getter method and a destructor. Derive in public mode a *Circle* class that adds an *int* type attribute to the *radius* and appropriate constructors considering also the attributes (*name*, *radius*) and a getter method for the radius and other methods that calculate the area and perimeter of the circle of radius *r*, value entered in main () on the keyboard.

- In the same mode define other classes (*Square*, *Rectangle*, etc.) Instantiate objects from the derived classes and display the area and the perimeter. The data will be introduced from the KB. Define a *Circle* object with parameters introduced from the KB, to copy to a new object and display its attributes. Define a Square object with parameters and another without parameters. Assign the instantiated object with the parameters to the one without parameters and display the attributes.
- 7. Consider a base class *Circle* defined by a protected attribute *radius*, that contains a constructor with parameters and a method that will determine the area of the circle. Consider other base class, *Square* with a protected attribute, *length*, similar to *Circle* class. Derive in public mode the class *RoundSquare* from both classes that will contain a constructor that will call the constructors from base classes and a method that will verify if the square of length *l* may be included in the circle of radius *r*. The derived class will also determine the perimeter of both shapes. Instantiate an object from the derived class (data from the KB) and determine the area and perimeter of the composed shapes. Display a message if the square may be included in the circle.
- Consider the Fraction class that has two protected attributes a and b for the nominator and denominator and two corresponding setter and getter methods for all attributes. Declare a public method named simplify() that simplifies a fraction. Define an explicit constructor without parameters that initializes a with 0 and b with 1 and another explicit constructor with two integer parameters. For this constructor is verified if b!=0 before to be called. Overload the addition, subtraction, multiplication and division operators (+, -, *, /) using member methods that simplify (if necessary) the obtained results. Define a class named Fraction_ext that inherits in a public mode the Fraction class and has a parameterized constructor that calls the constructor from the base class. Use member methods for overloading the preincrementation and pre-decrementation operators that will add/subtract 1 to the value of a Fraction_ext instance. Instantiate two Fraction objects without parameters. Set the attributes using values read from the keyboard. Perform the implemented operations and initialize other four objects with the obtained results. Simplify the results. Instantiate two objects of Fraction ext type with data from the KB. Perform the available operations. Assign the operation results to other existing Fraction_ext objects. Simplify and display the obtained results.